

Handläggare
Fredrik Ekroth
Telefon: 08-508 09 307**Till**
Östermalms stadsdelsnämnd
2017-06-15

Utemiljön kring Humlanhuset

Godkännande av program och genomförande.

Förvaltningens förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner program och genomförande av upprustningen av utemiljön kring Humlanhuset.
2. Stadsdelsnämnden ger stadsdelsdirektören i uppdrag att fatta beslut i genomförandeskedet inom godkänd budget för projektet.

Christina Klang
stadsdelsdirektörBritt Mattsson
avdelningschef

Sammanfattning

Som svar på ett medborgarförslag och ett förslag från Östermalms ungdomsråd om att anlägga utegym i Humlegården beslutade stadsdelsnämnden vid sitt sammanträde den 14 april 2016 att en dialog skulle hållas om förbättringar av kring Humlanhuset.

Under hösten 2016 och våren 2017 hölls en dialog om utemiljön och ett programförslag för åtgärder togs därefter fram. Förslaget syftar till att göra Humlanhusets närmiljö mer omhändertagen, tillgängligare, tryggare och med fler aktiviteter, däribland ett utegym. Upprustningen planeras utföras under hösten 2017.

År 2017 har 1,5 mnkr avsatts ur nämndens budget av parkinvesteringsmedel och 0,5 mnkr underhållsmedel för framtagande av program för upprustning, projektering samt för åtgärder kring Humlanhuset.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner förslaget och genomförandet av upprustningen av Humlanhusets utemiljö enligt detta tjänsteutlåtande och bifogat programförslag.

Bakgrund

Humlegården är på många sätt en modern stadspark idag men den planerades från början för produktion av grönsaker och frukt till det kungliga köket. Gustav II Adolf beslutade år 1619 att det skulle anläggas en humlegård på Ladugårdsgärdet. Av parkens snart 400 åriga utveckling syns spår i framför allt tre tydliga historiska lager. Allésystemet från 1600-talet representerar element från renässansstilens trädgårdskonst. Det sena 1800-talets romantiska stadspark utgör det andra lagret. Upprustningarna från 1950-talet är det tredje lagret som gestaltades i den s.k. Stockholmskolan, vilken betonar parkens funktionella och sociala aspekter, med ett utökat antal sittplatser, parklek med mera.

Humlanhuset och dess närmiljö är främst ett arv från 1950-talets upprustning där lekplatsen, i funktionalistisk anda, separerades i en parklek för de mindre barnen i norr och en idrottsplats för de äldre barnen i anslutning till toaletter och parkförvaltningens byggnader i väster. De båda bollplanerna, löparbanan och de gatstensklädda terrasserna är exempel på anläggningar som finns kvar från denna epok.

Själva huset byggdes ursprungligen som lokal för parkarbetare och lades i parkens västra kant, lite avsides och delvis inbäddad i grönska. Huset tjänade som parkarbetarlokal fram till hösten 2013 då huset och dess lokaler renoverades och byggdes om till ungdomslokal.

Medborgarförslag

I december 2015 kom det in ett medborgarförslag till Östermalms stadsdelsnämnd om att anlägga ett utomhusgym i Humlegården. Östermalms ungdomsråd lämnade även under våren 2016 in ett förslag om att anlägga ett utomhusgym i Humlegården.

Vid sitt sammanträde den 14 april 2016 beslutade Östermalms stadsdelsnämnd som svar på de båda förslagen att en breddad dialog skulle hållas om hur närmiljö kring Humlanhuset skulle kunna utvecklas.

Ärendet

Medborgardialog

Inledande dialog

Mellan den 12 oktober och 13 november 2016 bjöd stadsdelsförvaltningen in allmänheten till en dialog om utemiljön kring Humlanhuset. Den 19 oktober hölls även ett samrådsmöte i Humlanhuset och en ”parkvandring” dit man kunde komma för att

få information och för att lämna synpunkter. Synpunkterna kunde lämnas muntligen eller genom att fylla i en enkät som delades ut under samrådskvällen. Under samrådsperioden fanns enkäten att hämta i Humlanhuset samt på webben på förvaltningens hemsida.

Till samrådet kom femtontal personer varav några anslöt först under parkvandringen. Information om samrådet fanns att se på förvaltningens hemsida, som annons i lokaltidningen samt att inbjudningar skickades in till olika föreningar på Östermalm. Dagarna inför samrådskvällen fanns även anslag uppsatta i parken.

Resultatet från dialogen sammanfattades i en rapport som tillsammans med programförslaget finns med som bilagor till detta tjänsteutlåtande.

Totalt inkom 44 enkätsvar, 7 mail och ett inlägg från sociala medier med synpunkter och förslag. Synpunkterna var både kreativa och givande att ta del av. Åsikterna varierade brett och innehöll både beröm och klagomål. Många beskrev platsen som trevlig dagtid, men upplevde att den kändes mörk och otrygg under eftermiddagar och kvällar, men samtidigt uppgav några att de känner sig helt trygga på platsen.

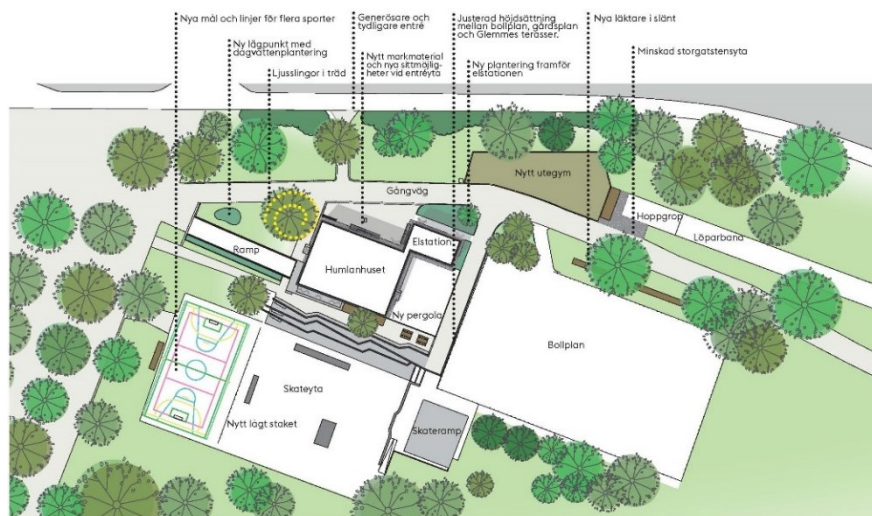
Av de förslag som handlade om aktivitetsytorna fokuserade ett stort antal på sportaktiviteter såsom att anlägga ett utegym, förbättra bollplanen och en skridskobana vintertid. Andra idéer handlade till exempel om fler och bättre sittplatser och att själva Humlanhuset skulle göras finare utvändigt.

Det inkom även idéer om hur Humlanhusets verksamhet kan utvecklas och synpunkter som rörde underhållsåtgärder i Humlegården. Synpunkter som inte specifikt rör miljön runt Humlanhuset är värdefulla att ha med i det kontinuerliga arbetet med skötseln av parken eller för verksamheten i Humlanhuset men har inte berörts i detta program.

Programsamråd

Ett förslag till upprustning och utveckling av platsen togs fram under våren 2017, vilket grundar sig i flera platsbesök och inkomna synpunkter. Under tiden som förslaget arbetades fram stämdes det av dels en gång med representanter från Humlanhuset och två gånger med Östermalms ungdomsråd.

Det framtagna programförslaget fanns på samråd mellan 3 april och 5 maj. Ett samråd hölls också på plats i Humlanhuset den 25 april. Till samrådet kom 6 personer varav 3 är medlemmar i

Upprustningsförslaget.

ungdomsrådet. Diskussionen var bred och berörde gymmets utformning, bollplanen, belysning och en intressekonflikt mellan skateåkare och de som vill spela boll på basketplanen.

Konflikten ligger i att skateåkarna vill kunna använda bollplanen för att ta fart för att åka på sina hinder. Det medför att andra undviker att spela boll på basketplanen både för att skateåkarna använder den att åka på men också för rädslan att det kan komma en lös skateboard "farande" över bollytan. Denna konflikt har även lyfts fram i inkommande mail. Totalt tio mail med synpunkter kom in under skedet för programsamrådet.

Exempel på det som lyfts fram var förutom skateytan och basketplanen, att konstgräsplanen är sliten, behov av åtgärder vid längdhoppsgropen och upprustning av löparbanan samt förstärkning av vegetationen mot Engelbrektsgatan. Flera synpunkter rörde också underhållsåtgärder i den övriga parken vilka inte kan åtgärdas inom detta projekt men som förvaltningen tar med sig i den dagliga skötseln av parken.

Upprustningsförslaget

Närmiljön

I programförslaget har förvaltningen i huvudsak inriktat sig på åtgärder som förbättrar och ordnar upp ytorna runt Humlanhuset. Förvaltningen bedömer att de ojämna, odefinierade och delvis skadade ytorna och slitna och rostiga staket är sådant som drar ned intrycket av platsen och som även kan bidra till att platsen känns otrygg.

När verksamheten i huset övergick till att vara ungdomsgård renoverades byggnaden, dock genomfördes inga åtgärder i

utomhusmiljön förutom tillägg av bänkar, cykelställ och ett pingisbord.

Delar av miljön är i dagsläget mycket sliten och markmaterialen är i dåligt skick med sättningar på många ställen. Genom att renovera ytorna och renodla de olika markmaterialen kommer platsen att kännas mer omhändertagen samtidigt som tillgängligheten förbättras.

Humlanhusets entré görs tydligare och mer inbjudande, bland annat genom nya planteringar och att bänkarna på husets baksida flyttas hit. Entrén ramas in med storgatsten och får en ny finare markbeläggning. En fris av storgatsten läggs även runt huset för att ge ett mer ”omhändertaget” möte mellan hus och omkringliggande mark. Storgatstenen återanvänds från en yta invid löparbanan där ett utegym anläggs.

Den smala och mörka entrén från Engelbrektsgatan öppnas upp genom att glesa ur buskage och utvidga öppningen och bredda gångvägen.

Nedanförr terrassen på husets baksida anläggs en smågatstensyta enligt Eric Glemmes ursprungliga utformning för att skapa ett tydligare möte mellan terrass och asfaltsplan. I samband med detta justeras terrasserna något i anslutning till fotbollsplanen för att lösa höjdproblematik mellan fotbollsplan och gångyta. Nya sittplatser som läktare i form av trägradänger byggs också mellan gångväg och bollplan.

Aktiviteter

Ett nytt utegym anläggs i anslutning till hoppgroppen. Gymmet är tillgänglighetsanpassat och har fokus på allsidig träning. Ett trädäck byggs mellan

hoppgrop och utegym som fungerar både som tränings- och sittplats. För att ge plats för gymmet så kortas löparbanan ned från 95 meter till 60 meter och en yta av storgatsten tas bort.

Längs fotbollsplanens kortsidor ersätts det befintliga staketet med ett högre för att minska risken att bollar skjuts utanför planen. Bollplanen får nya mål och nytt konstgräs

Nya linjer målas på basketplanen tillsammans med kompletterande linjer för landhockey, handboll och volleyboll. De gamla basketkorgarna byts ut till så kallade multimål.

Ett lägre palissadstängsel sätts upp som avgränsning mellan basket- och skateytorna för att minska risken att olyckor inträffar exempelvis genom att en lös skateboard far in på basketplanen.

Staketet ska gå att montera ned för att ge utrymme till en isbana på vintern.

Trygghet

Under dialogen har det framförts att närmiljön kring Humlanhuset upplevs som otrygg och att en bättre belysning skulle bidra till att öka upplevelsen av trygghet.

För det första behöver den befintliga belysningen lagas. Lampor är trasiga dels vid bollplanen och i nedfarten till Humlanhusets källarvåning vilken i skrivande stund är mycket mörk. Förvaltningen har emellertid framfört detta till trafikkontoret som är den förvaltning som ansvarar för Stockholms stads offentliga belysning och belysningen på Humlanhuset. Den trasiga belysningen är sannolikt åtgärdad när nämnden fattar beslut om detta ärende.

För att vidare höja trygghetskänslan föreslås effektbelysning av träd genom markstrålkastare och ljusslingor i ett eller flera av träden. Utegymmet kommer också att få belysning.

Finansiering och tidplan

År 2017 har 1,5 mnkr avsatts ur nämndens budget av parkinvesteringsmedel och 0,5 mnkr underhållsmedel för framtagande av program för upprustning, projektering samt för åtgärder omkring Humlanhuset.

Upprustningen av utemiljön inklusive uppförandet av det nya utegymmet kommer att utföras under hösten 2017 och beräknas vara utförd innan årsskiftet 2017-2018.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av parkmiljöavdelningen norra innerstaden.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen föreslår att stadsdelnämnden godkänner förslaget och genomförandet av upprustningen av Humlanhusets utemiljö enligt detta tjänsteutlåtande och bifogat programförslag. Förvaltningen föreslår vidare att nämnden ger stadsdelsdirektören i uppdrag att fatta beslut i projektets genomförandeskede inom ramen för projektets budget.

Bilagor

1. Programförslaget.
2. Rapport från medborgardialog.